

Időközi beszámoló

első év, 2019. 10. 01. - 2020. 09.30.

Projektazonosító:	K_18 128738	Támogató neve:	NKFIH
A projekt címe:	A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődési modelljeinek vizsgálata a köznevelési rendszer, a szervezet és az egyén szintjén (MoTeL - Models of Teacher Learning)		
Témavezető:	Halász Gábor, a megvalósítás szakmai vezetője: Rapos Nóra		

Szakmai előrehaladás

A második év első felének kiemelt szakmai feladata az első munkaszakaszy folyamán összegyűlt tudásanyag és közös gondolkodás alapján az új empirikus adatfelvételek tervezése, operacionalizálása és a változórendszer kidolgozása volt. Az elméleti keretrendszert kibővített vezetői megbeszélésen vitattuk meg, majd a fennmaradó kérdéseket egy újabb vezetői megbeszélésen tisztáztuk és itt határoztuk meg az adatfelvételek tervezésének további kérdéseit. Ezek közé tartozott az eredeti kutatási tervben nem szereplő pilot interjú mini-kutatás lefolytatása január első heteiben, melynek célja a pedagógusok nem-formális és informális tanulásra vonatkozó nézeteinek, fogalom-értelmezésének feltárása volt, a kérdőívek terminológiájának és a kérdéstípusok tervezéséhez. Ezután került sor az empirikus adatfelvételek mérőeszközeinek - a pedagógus és vezetői kérdőív, fókuszcsoportos beszélgetés protokollja és kérdőíve, esettanulmányok protokollja és interjútervei, valamint fókuszcsoportos beszélgetés protokollja és interjúterve - és mintáinak kidolgozására. A kutatás intézményi etikai kérelmét az elkészült mérőeszközök alapján a kari Kutatásetikai Bizottság jóváhagyta.

A kvantitatív iskolai adatfelvétel sikeres lebonyolítása érdekében augusztus végén elektronikus levélben kerestük meg az állami, egyházi és alapítványi intézményfenntartókat, tájékoztatva őket a kutatás céljairól és kérve támogatásukat. Öt intézményfenntartó (egy tankerület és négy egyházi fenntartó) nem járult hozzá az adatfelvétel lebonyolításához az általuk felügyelt intézményekben, ezért ezen iskolák helyett újabbakat választottunk a pót-címelistáról. Az egyetemi közbeszerzési eljáráson kiválasztásra került, adatfelvételt lebonyolító cég (Soreco Kft.) elvégezte az iskola (pedagógus és intézményvezetői) kérdőív tesztelését első körben 6, majd felprogramozás után további négy pedagógus részvételével. A pilot eredményei alapján véglegesítettük a kérdőíveket. Az adatfelvétel 2020. október 12-én indult, az intézményvezetőknek szóló, az online kérdőív elérhetőségét tartalmazó tájékoztató levél kiküldésével.

A képzésben résztvevők kérdőíves adatfelvételének előkészítése is megtörtént. Ehhez külön szakmai teamet alakítottunk ki intézeti kollégákból és doktori hallgatókból. Első lépésben négy nemzetközi adatbázis alapján szisztematikus irodalmgyűjtést és elemzést végeztünk, amelyre építve kialakult a hallgatói mérés elsődleges elméleti kerete és változórendszere, s elindult mindezek összevető elemzése a pedagóguskérdőívvel.

Disszemináció

A kutatás során létrehozott szakmai anyagokat továbbra is a kutatás belső honlapján osztottuk meg és tároltuk (<https://sites.google.com/view/motelprojekt>). A szakmai munkát kiegészítette a kutatás webes felületének folyamatos fejlesztése (<https://nevtud.ppk.elte.hu/projektek/motel>), ahol a kutatással kapcsolatos híreket és eredményeket jelenítjük meg. E kétnyelvű (magyar-angol) honlapon a [Hasznos linkek](#)

menüpont alatt összegyűjtöttük a kutatás témájával foglalkozó hazai és külföldi kutatások, kutatási műhelyek leírásait és elérhetőségét, egy szakirodalom-válogatást, valamint haza és nemzetközi szakmai szervezetek és konferenciák elérhetőségeit.

A kutatás első évének eredményeiről hazai folyóiratokban megjelenő publikációkban, valamint a 2019. évi Pécsen megrendezett Országos Neveléstudományi Konferencián (ONK) szimpózium keretében számoltuk be. A 2020. november 5-7-én megrendezendő online ONK-ra a pedagóguskutatásban tevékeny hazai műhelyek részvételével szimpóziumot szerveztünk "Hazai szakmai műhelyek kutatási megközelítései a pedagógusok szakmai fejlődéséről és tanulásáról" címmel.

A kutatás újabb eredményeinek disszeminációja érdekében egy, illetve két téma absztrakt benyújtásával jelentkeztünk a 2020. májusi HUCER és 2020. szeptemberi ATEE konferenciákra, azonban a COVID-19 járvány miatti intézkedések miatt az online megrendezendő HUCER konferencián történő szereplésünket lemondtuk. A 2020. szeptemberre tervezett ATEE konferenciát 2021 szeptemberére halasztották el, a tavasszal beadott absztraktok elbírálása a járványhelyzet miatt még nem történt meg.

A kutatás disszeminációjának részeként bemutatkozó levelet küldtünk az MTA Pedagógus Szakbizottság tagjai, a hazai neveléstudományi doktori iskolák vezetői, szakmai szervezetek levelezőlistái, minisztériumi vezetők, minisztériumi háttérintézmények és pedagógiai oktatási központok számára, melyben a kutatás levelezőlistájára való feliratkozásra is kértük őket. A projekt levelezőlistáján jelenleg 29 kutató és oktatáspolitikai döntéshozó szerepel.

Közelmények

- Vámos, Á., Kálmán, O., Bajzáth, A., Rónay, Z. & Rapos, N. (2020). **A különböző ágazatokra jellemző professzionalizálódás tanulságai a pedagógus folyamatos szakmai fejlődésének, tanulásának megértésében.** *Neveléstudomány*, 2020/1. 7-27.
- Rapos, N., Bükki, E., Gazdag, E., Nagy, K. & Tókos, K. (2020). **A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődése és tanulása. Fogalmi változások.** *Neveléstudomány*, 2020/1. 28-45.
- Lénárd, S., Kovács, I., Tóth-Pjeczka, K. & Urbán, K. (2020). **A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődését befolyásoló szervezeti tényezők.** *Neveléstudomány*, 2020/1. 46-61.
- Kopp, E. (2020). **A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődése és tanulása az oktatási rendszer szintjén.** *Neveléstudomány*, 2020/1. 62-82.
- Czető, K. (2020). **Eredményesség és szakmai fejlődés. A tanári eredményesség modelljei és az eredményes szakmai fejlődést és tanulást támogató tanulási helyzetek megközelítései.** *Neveléstudomány*, 2020/1. 83-97.
- Horváth, L. & Fazekas, Á. (2019). Pedagógusok innovatív munkahelyi viselkedése mint a folyamatos szakmai fejlődés egyik forrása. *Pedagógusképzés (megjelenés alatt)*
- Szivák, J. & Pesti, Cs. (szerk.) (2019). *A pedagógusprofesszió hazai megújításának esélyei a mesterpedagógus programok tükrében.* Metszéspontok. Budapest: L'Harmattan.
- Szivák, J., Fazekas, Á., Horváth, L., Némethné Tóth, Á., Rónay, Z., Saád, J. & Salát, M. (2020): A pedagógusok szakmai fejlődését, tanulását meghatározó rendszerkörnyezet szabályozási környezetének elemzése. *Pedagógusképzés (megjelenés alatt)*

A 2019. november 7-9-én Pécsen megrendezett Országos Neveléstudományi Konferencián a "Pedagógusok szakmai fejlődésének és tanulásának komplex értelmezése és megújuló

vizsgálati lehetőségei” c. szimpózium keretében bemutatott előadások (http://nevtud.btk.pte.hu/sites/nevtud.btk.pte.hu/files/files/onk2019_absztraktkotet.pdf):

- *A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődése és tanulása – egyénből személy* (Rapos Nóra, Tókos Katalin, Bükki Eszter, Gazdag Emma, Nagy Krisztina)
- *A pedagógusok szakmai fejlődése és tanulása a szervezet és rendszer szintjén* (Lénárd Sándor, Kopp Erika, Kovács Ivett, Urbán Krisztián, Tóth-Pjeczka Katalin)
- *A pedagógusok szakmai fejlődésének támogatása a hazai szabályozási rendszerben* (Szivák Judit, Rónay Zoltán, Horváth László, Fazekas Ágnes, Salát Magdolna, Saád Judit)
- *Pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének egyéni és szervezeti összefüggéseinek empirikus vizsgálata* (Fazekas Ágnes, Horváth László).

A 2020. november 5-7-én online megrendezett Országos Neveléstudományi Konferencián a “Hazai szakmai műhelyek kutatási megközelítései a pedagógusok szakmai fejlődéséről és tanulásáról” c. szimpóziumon bemutatott előadás (http://onk.hu/2020/?pid=program/reszletes_program&n=3):

- *A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének és tanulásának komplex kutatási megközelítése* (Halász Gábor, Rapos Nóra, Fehérvári Anikó, Szivák Judit, Tókos Katalin, Bükki Eszter)